

1 SEZNAM PŘÍLOH

Duchaňová:

Příloha 1 – Ukázka z učebnicového textu: Český jazyk pro 6. ročník ZŠ pro sluchově postižené I, Septima (Duchaňová, 1999a, s. 4)

Příloha 2 – Ukázka z učebnicového textu: Český jazyk pro 6. ročník ZŠ pro sluchově postižené I, Septima (Duchaňová, 1999a, s. 35)

Příloha 3 – Ukázka z učebnicového textu: Český jazyk pro 6. ročník ZŠ pro sluchově postižené II, Septima (Duchaňová, 1999b, s. 53)

Příloha 4 – Ukázka z učebnicového textu: Český jazyk pro 6. ročník ZŠ pro sluchově postižené III, Septima (Duchaňová, 1999c, s. 28)

Lacinová:

Příloha 5 – Ukázka z učebnicového textu: Učíme se češtinu pro 7. ročník ZŠ pro sluchově postižené I, Septima (Lacinová, 2000, s. 2)

Příloha 6 – Ukázka z učebnicového textu: Učíme se češtinu pro 7. ročník ZŠ pro sluchově postižené II, Septima (Lacinová, 2001a, s. 1)

Příloha 7 – Ukázka z učebnicového textu: Učíme se češtinu pro 7. ročník ZŠ pro sluchově postižené III, Septima (Lacinová, 2001b, obsah)

Silovská:

Příloha 8 – Ukázka z učebnicového textu: Český jazyk pro 2. stupeň ZŠ pro sluchově postižené I, Septima (Silovská, 2005, s. 76)

Macurová a kol.:

Příloha 9 – Ukázka z učebnicového textu: Umíme číst a psát česky, Divus (Macurová a kol., 1998b, s. 14)

Příloha 10 – Ukázka z učebnicového textu: Umíme číst a psát česky, Divus (Macurová a kol., 1998b, s. 44)

Příloha 11 – Ukázka z učebnicového textu: Umíme číst a psát česky, Divus (Macurová a kol., 1998b, s. 101)

Příloha 12 – Ukázka z učebnicového textu: Umíme číst a psát česky, Divus (Macurová a kol., 1998b, s. 115)

Příloha 13 – Ukázka z učebnicového textu: Umíme číst a psát česky, Divus (Macurová a kol., 1998b, s. 123)

Příloha 14 – Ukázka z učebnicového textu: Rozumíme česky, Divus (Macurová a kol., 2003, s. 4)

Příloha 15 – Ukázka z učebnicového textu: Rozumíme česky, Divus (Macurová a kol., 2003, s. 61)

Cícha Hronová, Štindlová:

Příloha 16 – Ukázka z učebnicového textu: Učíme se (nejen) česky, Jazykové centrum Ulita (Cícha Hronová, Štindlová 2011b, s. 203)

Příloha 17 – Ukázka z učebnicového textu: Učíme se (nejen) česky, Jazykové centrum Ulita (Cícha Hronová, Štindlová 2011b, s. 257)

Příloha 18 – Ukázka z učebnicového textu: Učíme se (nejen) česky, Jazykové centrum Ulita (Cícha Hronová, Štindlová 2011b, obsah)

Krausová a kol.:

Příloha 19 – Ukázka z učebnicového textu: *Český jazyk 6: učebnice pro základní školy a víceletá gymnázia*, Fraus (Krausová a kol., 2012, s. 84)

Příloha 20 – Ukázka z učebnicového textu: *Český jazyk 7: učebnice pro základní školy a víceletá gymnázia*, Fraus (Krausová a kol., 2013b, s. 130)

Příloha 21 – Ukázka z učebnicového textu: *Český jazyk 9: učebnice pro základní školy a víceletá gymnázia*, Fraus (Krausová a kol., 2015, s. 15)

Příloha 22 – Ukázka z učebnicového textu: *Český jazyk 9: učebnice pro základní školy a víceletá gymnázia*, Fraus (Krausová a kol., 2015, s. 32)

Příloha 23 – Ukázka z učebnicového textu: *Český jazyk 9: učebnice pro základní školy a víceletá gymnázia*, Fraus (Krausová a kol., 2015, s. 75)

Příloha 24 – Ukázka z učebnicového textu: *Český jazyk 7: pracovní sešit pro základní školy a víceletá gymnázia*, Fraus (Krausová a kol., 2013a, s. 54)

Příloha 25 – Ukázka z učebnicového textu: *Český jazyk 8: pracovní sešit pro základní školy a víceletá gymnázia*, Fraus (Krausová a kol., 2014a, s. 9 – přehled)

Duchaňová:

Příloha 1 – Ukázka z učebnicového textu: Český jazyk pro 6. ročník ZŠ pro sluchově postižené I, Septima (Duchaňová, 1999a, s. 4)

2. Doplň názvy států a jazyků.

Státy	Jazyky
1 _____	_____
2 _____	_____
3 _____	_____
4 _____	_____
5 _____	_____

Neslyšící lidé
ve všech státech: _____

3. Napiš sám (sama) nejméně tři cizí jazyky:

4. a) Který cizí jazyk se učí tvoje sestra? _____

Který cizí jazyk se učí tvůj bratr? _____

Který cizí jazyk umí tvoje maminka? _____

Který cizí jazyk umí tvůj tatínek? _____

Učíš se cizí jazyk? _____

b) Zeptej se paní učitelky (pana učitele). Doplň otázku i odpověď.

_____ jazyk umíte?

Paní učitelka (pan učitel) odpovídá: _____

c) Který jazyk používají neslyšící lidé? _____

5. Kde se mluví německy? _____

slovensky? _____

anglicky? _____

francouzsky? _____

maďarsky? _____

rusky? _____

polsky? _____

řecky? _____

španělsky? _____

portugalsky? _____

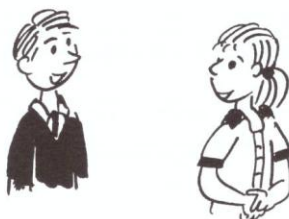
OPAKOVÁNÍ

4

ROZHOVOR

1. Čti pozorně rozhovor.

Petr Sova potkal v divadle dívku, která se mu moc líbila. Chtěl se s ní seznámit.

Petr se ptá:

„Promiň, moc mě zajímáš. Jmenuji se Petr Sova. Jak se jmenuješ ty?“

„Kolik je ti let?“

„Kde bydlíš?“

„Do které chodíš školy?“

„Do které chodíš třídy?“

„Můžeme se spolu někdy setkat?“

Dívka odpovídá:

„Jmenuji se Markéta Váňová.“

„Je mi 14 let.“

„Bydlím v _____.“

„Chodím do školy pro sluchově postižené.“

„Chodím do sedmé třídy.“

„Můžeme se setkat zítra v 17 hodin 45 minut u Orloje na Staroměstském náměstí.“

2. Kdy má dívka, která se Petrovi líbila, svátek?

Ve kterém roce se narodila? _____

Kde asi bydlí? Doplň do cvičení 1.

3. Do vaší třídy přišla nová spolužačka. Popiš ji.

ŽIVOTOPIS

To je životopis:

Jmenuji se Petr Votava. Je mi 14 let. Narodil jsem se v Chomutově. Moje maminka se jmenuje Jana Votavová. Můj tatínek se jmenuje Pavel Votava. Mamince je 38 let. Tatínkovi je 45 let. Maminka je uklízečka. Tatínek je školník. Mám sestru Veroniku. Veronice jsou tři roky. Chodím do 7. třídy Základní školy pro nevidomé v Praze. Bydlím v internátě. Učím se hrát na housle.

1. a) Umíš také napsat svůj životopis? Zkus ho napsat podobně jako Petr Votava. Nezapomeň napsat, co tě zajímá (do jakého chodíš kroužku apod.).

Pozor!

Popis

Napiš popis svého kamaráda
(své kamarádky).

Životopis

Napiš jeho (její) životopis.

Příloha 4 – Ukázka z učebnicového textu: Český jazyk pro 6. ročník ZŠ pro sluchově postižené III, Septima (Duchaňová, 1999c, s. 28)

horor

akční film

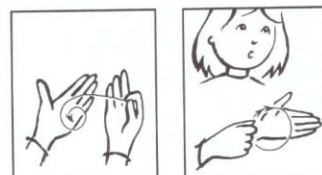

dobrodružný film

7. Vyber, co se ti líbí: _____

8. Napiš názvy tří filmů, které jsi viděl(a). Napiš, jestli to byla komedie, detektivka, ...:

9. Co je to? Doplň.

Lacinová:

Příloha 5 – Ukázka z učebnicového textu: Učíme se češtinu pro 7. ročník ZŠ pro sluchově postižené I, Septima (Lacinová, 2000, s. 2)

Kolik má pan Jiří Kučera vnuků?

Kolik má vnuček?

Kolik vnuček má pan Václav Hanuš?

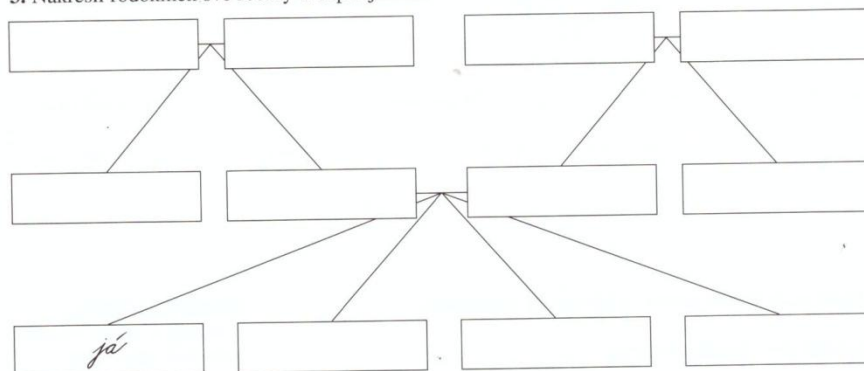
Kolik má vnuků?

Jak se jmenuje švagr Jany Kučerové?

Jak se jmenuje švagrová Veroniky Machurové?

Kdo je manželem Marie Hanušové?

3. Nakresli rodokmen své rodiny a doplň jména.

a) Domaluj pod rámečky obličej.

4. Odpověz na otázky.

Kolik máš sourozenců? _____

Jak se jmenují? _____

Jak se jmenuje tvůj otec? _____

Jak se jmenuje tvoje matka? _____

Příloha 6 – Ukázka z učebnicového textu: Učíme se češtinu pro 7. ročník ZŠ pro sluchově postižené II, Septima (Lacinová, 2001a, s. 1)

2016

SPORT

1. a) Čti.

První dny Klapzubovy jedenáctky

Byl jednou jeden chudý muž, jmenoval se Klapzuba. Měl jedenáct synů. Nevěděl, jak je má uživit, a tak z nich udělal fotbalové mužstvo. Nejstarší syn, Honza, byl velký, proto šel do branky. Nejmladší dva synové hráli v útoku. Ráno v pět hodin už Klapzuba chlapce probudil a museli jít běhat do lesa. Když uběhli dvakrát tři kilometry, obrátili se a běželi zpátky domů. Tam dostali pořádnou snídani a pak šli na hřiště. Trénovali do dvanácti hodin a museli splnit jedenáct úkolů. Odpoledne dvacetkrát oběhli hřiště. Otec Klapzuba pak hrál s nimi, aby jich bylo dvanáct a mohli hrát po šesti na dvě branky. Tak se učili mnoho dní. Nakonec otec Klapzuba uznal, že jsou připraveni hrát svůj první fotbalový zápas. Jak zápas dopadl, zjistíš v knize Eduarda Basse Klapzubova jedenáctka.

b) Přečti si v knize dokončení příběhu a celý příběh vyprávěj spolužákům ve znakové řeči.

c) Vyprávění napiš do sešitu.

2. a) Odpověz na otázky.

Kolik synů měl otec Klapzuba? _____

Proč začal se syny trénovat fotbal? _____

Koho postavil Klapzuba do brány? _____

Kdo byl v útoku? _____

Kolik kilometrů denně v lese uběhli? _____

Kolikrát museli odpoledne oběhnout hřiště? _____

Jak dopadl první zápas Klapzubových synů? _____

b) Kdo ve vaší škole hraje fotbal? _____

Kdo stojí v bráně? _____

Kdo je v útoku? _____

Kdo hraje v obraně? _____

Příloha 7 – Ukázka z učebnicového textu: Učíme se češtinu pro 7. ročník ZŠ pro sluchově postižené III, Septima (Lacinová, 2001b, obsah)

OBSAH

	Sport	1
	Číslovky	6
	Shoda přísudku s několikanásobným podmětem	9
	Vyprávění	13
	Podstatná jména konkrétní a abstraktní	17
	Slovesa – opakování	19
	Výstava loutek	23
	Příslovce	26
	Rozvíjející větný člen – předmět	33
	Popis	35
	Předložky	37
	Rozvíjející větný člen – přívlastek shodný	46
	Rozhovor	48
	Opakování	50

Učíme se češtinu

Pracovní sešit III

pro 7. ročník základní školy pro sluchově postižené

Mgr. Anna Lacinová

Psací písmo nakreslila a obálku navrhla Miroslava Jakešová

Odpovědná redaktorka PhDr. Miroslava Nouzová

Technická redaktorka Jiřina Perglová

Vydalo v roce 2001 nakladatelství SEPTIMA, E. Přemyslovny 378, 156 00 Praha 5-Zbraslav

Sazba Art D-Grafický atelier Černý, Praha

Vytiskla tiskárna ČTK REPRO a.s., Žirovnická 3124, Praha 10

Počet stran 60

První vydání

123225

ISBN 80-7216-144-X

Silovská:

Příloha 8 – Ukázka z učebnicového textu: Český jazyk pro 2. stupeň ZŠ pro sluchově postižené I, Septima (Silovská, 2005, s. 76)

6. Doplň správně -i/-y/-a v přičestí minulém. Jak zdůvodníš koncovku?
Táta a máma odjel-. Staré domy se přestavoval-. Hoši hráli- fotbal, jejich nohy se rychle pohyboval-. Jablka pěkně dozrál-, trhal- jsme je do košů. Skupiny lidí se sešl- na náměstí, všichni sledoval- řečníky na pódiu. Květiny rychle uvadal-. Herci, herečky i občerstvo se dobře bavil-. Auta na dálnici mířil- do Prahy. Děti se smál- vtipům. Psi se rval- mezi sebou o kost. Starému muži se třásl- ruce. Brouci a mravenci lezl- po trávě. V bazénu plaval- malé rybičky. V hale továrny stál- nové stroje a dělníci je chystal- k zahájení výroby. Dni ubíhal- velmi rychle.

Rozvíjející větné členy

 Spolky a organizace sluchově postižených
Již v roce 1868 vznikla u nás první organizace sluchově postižených. Byl to Podpůrný spolek hluchoněmých sv. Františka Saleského v Praze. Jeho zakladatelem byl neslyšící učitel V. Wilczek. Spolky vznikaly hlavně proto, že dříve neměli postižení žádné invalidní důchody ani sociální příspěvky a podpory. Spolky pomáhaly chudým neslyšícím a staraly se o vyučení neslyšících žáků. Také pomáhaly vytvářet pro neslyšící nová pracovní místa. Kromě této sociální pomoci se spolky věnovaly činnosti kulturní a sportovní. Sluchově postižení hráli divadlo, vydávali své časopisy, chodili na turistické výpravy, hráli kuželky, fotbal, hokej atd. Spolky pořádaly besídky pro děti, podílely se na oslavách výročí škol pro sluchově postižené. Podobnou činnost provádějí různé organizace i dnes. Nejdůležitější je, aby si většinu zájmové a podpůrné činnosti organizovali sami neslyšící.

(Podle J. Hrubého Průvodce neslyšících a nedoslýchavých I)

Úkoly: Proč vznikaly dříve spolky hluchoněmých?
Proč spolky a organizace nezanikly?
Vymenuj organizace, které znáš. Jakou činnost provádějí tyto organizace?
Proč je důležité, aby v těchto organizacích pracovali většinou sami neslyšící?

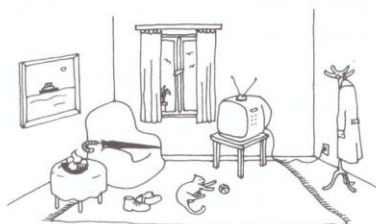
Václav Wilczek (Vlček)

Příloha 10 – Ukázka z učebnicového textu: Umíme číst a psát česky, Divus (Macurová a kol., 1998b, s. 44)

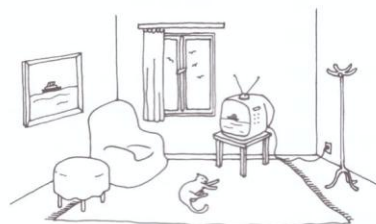
■ CVIČENÍ 7

Prohlédněte si pozorně oba obrázky.

1

2

a) Doplňte věty o obrázku 1:

Na *obrazu* je loď. Televize stojí Boty leží Kabát visí
Deštník je Ovoce je Mísa je

b) Co je jiné na obrázku 2?

Napište, v každé větě užitě „v“ nebo „na“:

1. Na podlaze není míč.	6.
2.	7.
3.	8.
4.	9.
5.	10.

■ ČETBA

DOMY A LIDÉ

Kdo bydlí v ulici na obrázku? V kterém domě kdo bydlí?

Přečtěte si text, prohlédněte si obrázky na straně 45 a

- napište k obrázkům, jak se kdo jmenuje;
- spojte obrázky lidí a domy, ve kterých bydlí;
- obrázky lidí, kteří v ulici nebydlí, dejte do kroužku.

V čísle osm bydlí pan Bílý a paní Bílá. Paní Bílá se myje. Myje se v kuchyni, protože v domě není koupelna. Pan Bílý sedí v křesle a čte si noviny.

V čísle dva bydlí tři kluci, Petr, Honza a Alan. Petr pracuje na zahradě, Honza v kuchyni vaří a Alan leží v posteli, je nemocný.

V čísle jedna bydlí manželé Černí. Paní Černá se v koupelně sprchuje. Pan Černý sedí v předsíni a telefonuje. Jejich dvě malé děti se perou venku na písku. Jejich babička spí na gauči v kuchyni.

V čísle tři bydlí rodina Červených. Pan Červený sedí na gauči v obýváku a nedělá nic, paní Červená je v kuchyni, vaří čaj. Jejich syn Milan hraje v ložnici na kytaru, jejich dcera Jana píše na stroji.

V čísle sedm bydlí pan Šedivý, paní Šedivá a jejich tři děti. Pan Šedivý teď vstává (pracuje v noci), paní Šedivá v koupelně pere, jejich tři děti se válí na podlaze v dětském pokoji a dívají se na televizi.

V čísle pět bydlí manželé Malí. Pan Malý a paní Malá jsou v ložnici a libají se, jejich děti se v koupelně perou.

V čísle čtyři bydlí Novákoví. Pan Novák sedí v křesle a čte si knížku, paní Nováková si v koupelně čistí zuby. Jejich syn dělá domácí úkol, jejich malá dcera řve. Babička uklízí v kuchyni.

STRANA 44

Příloha 11 – Ukázka z učebnicového textu: Umíme číst a psát česky, Divus (Macurová a kol., 1998b, s. 101)

c) Doplňte protiklady:

nejhloupější - <i>nejchytřejší</i>	lepší -
nejsmutnější -	nejdelší -
pilnější -	nižší -

■ CVIČENÍ 5 ✍

Dopíšte věty podle vzoru:

Vanilková zmrzlina je dobrá.	Čokoládová je <i>lepší</i> .
Jeho chování bylo už vloni špatné.	Letos je ještě
Beskydy jsou vysoké hory.	Krkonoše jsou ale
Už dopoledne jsme měli velký hlad,	v poledne byl ještě
Pan Novák je známý člověk.	Pan prezident je ale
Zimní prázdniny nejsou dlouhé.	Letní prázdniny jsou
Paní učitelka Malá není moc přísná,	paní učitelka Stará je

■ CVIČENÍ 6 ✍

Utvořte věty s „než“ podle toho, co je pravda:

pivo	drahý	limonáda	<i>Pivo je dražší než limonáda.</i>
kolo	levný	auto
letadlo	rychlý	autobus
Beroun	velký	Praha
minuta	dlouhý	hodina
únor	krátký	červenec
slon	těžký	kočka
hliník	lehký	železo
léto	chladný	zima

■ CVIČENÍ 7 ✍

Utvořte věty podle vzoru:

Sněžka	- vysoká hora:	Sněžka je <i>nejvyšší</i> hora v České republice.
Praha	- velké město:	Praha je město u nás.
Amazonka	- dlouhá řeka:	Amazonka je řeka na světě.
únor	- krátký měsíc:	Únor je měsíc v roce.
Michal	- chytrý žák:	Michal je žák ve třídě.
Petr	- dobrý sportovec:	Petr je sportovec naší školy.

■ **CVIČENÍ 11** ✍

Napište podle vzoru:

TY	nebýt nemocný	jít bruslit	<i>Kdybys nebyl nemocný, šel bys bruslit.</i>
TETA	nebýt lakomý	koupit dort
JÁ	být doma	uvařit oběd
ONI	chtít peníze	řict
JÁ	vyhrát peníze	odjet pryč

■ **CVIČENÍ 12** ✍

Odpovězte na otázky:

Co byste dělal,	<i>Kdyby mě bolely zuby, šel bych k zubaři.</i>
- kdyby vás bolely zuby?
- kdybyste byl strašně unavený?
- kdyby vám bylo zima?
- kdybyste našel na ulici 500 Kč?
- kdybyste byl špinavý?
- kdybyste neuměl jíst příborem?
- kdybyste chtěl vidět Londýn?
- kdybyste našel cizí klíče?
- kdybyste měl hlad?
- kdybyste chtěl vidět nějaký film?

■ **ČETBA** 📖

Ach, kdyby tak mělo prase křídla, křídla jako pták,
 vyletěl bych na praseti někam do oblak!
 Uviděl bych Itálii, uviděl bych svět,
 v Rakousku bych slyšel zvonce,
 z výšky koukal na Japonce,
 a pak bych se zase vrátil, vrátil bych se zpět.

(J. Reeves: *Kdyby prase mělo křídla. Ostrav, kde rostou housle, Praha 1987*)

■ **CVIČENÍ 13** ✍

Odpovězte „To je pravda“ x „To není pravda“:

Prasata mají křídla.
Kdyby prasata měla křídla, mohla by plavat.
Létající prasata může člověk potkat jenom v cizině.
Hrdina básničky by chtěl, aby prasata měla křídla.
Kdyby tomu tak bylo, letěl by na praseti někam nahoru.
Navštívil by Maďarsko, Japonsko, Itálii a Rakousko.
Na všechny lidi by se díval z výšky.
Nakonec by zůstal v Japonsku.

Příloha 13 – Ukázka z učebnicového textu: Umíme číst a psát česky, Divus (Macurová a kol., 1998b, s. 123)

O tom filmu **se** hodně **mluví**.
 O té dopravní nehodě **se** **vědělo**.
 Těto části města **se** **říká** Stínadla.
 S tím **se** **bude počítat**.
 Tady **se** **dobře vaří**, jí i spí.
Říká se, že...
Povídá se, že...
Ví se, že...
 Na svatbě **se** **jedlo** a pilo.

}

všichni to dělali
 dělají
 budou dělat

ČETBA

Víte, odkdy se mrazí potraviny?
 Američan Clarence Birdseye přijel v roce 1912 pracovat na Labrador. Rád pozoroval, jak domorodci loví ryby. Když byla ryba ulovena a vytažena z vody, okamžitě zmrzla na kámen. Birdseye dostal nápad: nedala by se takto uchovávat i čerstvá zelenina? Nápad byl hned vyzkoušen – naložil zeleninu do soudku a zmrazil. Po nějakém čase se zjistilo, že může být opravdu použita stejně jako před zmrazením.
 V roce 1924 byla v USA založena první továrna na mražené potraviny. Patřila právě Clarenci Birdseyeovi. Protože jeho příjmení znamená anglicky „ptačí oko“ (“birds eye”), byly mražené výrobky z jeho továrny označovány nálepkami s ptačím okem.
 První zelenina, maso a ryby zmrazené v balíčcích se začaly prodávat v roce 1930. V obchodech se uchovávaly v lednicích na zmrazlinu. Brzy potom však byly vyrobeny i menší domácí ledničky a mrazničky, jaké se používají dodnes.
 (Clarence Birdseye čteme [Klernas Bédšaj])

CVIČENÍ 10

Odpovězte „Je to pravda“ x „Není to pravda“:

- První továrna na mražené potraviny byla založena na Labradoru v roce 1912.
- Clarence Birdseye vyzkoušel, jestli se dá zmrazit čerstvá zelenina, a pokus se mu povedl.
- Clarence Birdseye založil v Anglii továrnu na mražené potraviny.
- Na prvních balíčcích s mraženými potravinami byly nalepeny obrázky s ptačím okem.
- Domácí ledničky a mrazničky se vyráběly už před rokem 1930.

CVIČENÍ

NÁVONČÍ KÁDRY

Frankovi měli pod stromečkem také tyto NÁVONČÍ KÁDRY, pardon, VÁNOČNÍ DÁRKY. Přeházela se nám písmena. Kdo vyluští, jaké dva dárky dostal pan Frank, jaké paní Franková a jaké malá Eliška?

1. ucinenáš a strpen	Pan Frank:	1.
2. velkokočé sruble		2.
3. ovýn portoarfáta	Paní Franková:	1.
4. nankepa riBeba		2.
5. listnomý máron	Eliška:	1.
6. káspán minzí dabun		2.

STRANA 123

Příloha 14 – Ukázka z učebnicového textu: Rozumíme česky, Divus (Macurová a kol., 2003, s. 4)

OBSAH

Lekce 1	Le cri de la mouette – Křik čajky	str. 5– 6
Lekce 2	Integrace	str. 7– 8
Lekce 3	Zahrada v Tróji	str. 9– 11
Lekce 4	Skleniky Flory	str. 11– 13
Lekce 5	Policejní informace	str. 13– 15
Lekce 6	Stolování	str. 16– 19
Lekce 7	Přibory	str. 19– 21
Lekce 8	Kde mít svatbu	str. 21– 23
Lekce 9	Dopis na internetu	str. 24– 28
Lekce 10	Filmový tip na únor	str. 29– 30
Lekce 11	Rebelové	str. 31– 33
Lekce 12	Co je to prenatální psychologie?	str. 33– 38
Lekce 13	Když se ztratí zavazadla	str. 38– 42
Lekce 14	www stránky leteckých společností	str. 43– 44
Lekce 15	Popucha obecná	str. 45– 48
Lekce 16	Ropuchovítí	str. 48– 49
Lekce 17	Tlumočení	str. 50– 53
Lekce 18	Český znakový jazyk a čeština	str. 54– 55
Lekce 19	Ojetina za cenu nové octavie: žádný kompromis	str. 55– 58
Lekce 20	Který typ Octavie vybrat?	str. 58– 59
Lekce 21	Famfrpál	str. 60– 62
Lekce 22	Pravidla Famfrpálu	str. 63– 65
Lekce 23	Kdo nám dá šanci?	str. 66– 68
Lekce 24	Dopis z prázdnin	str. 68– 72
Lekce 25	Poděbrady	str. 72– 76
Lekce 26	Lázně Poděbrady	str. 76– 81
Lekce 27	Život romské menšiny	str. 81– 85
Lekce 28	Chcete bydlet v Krkonoších?	str. 86– 92
Lekce 29	Dopis redakcí časopisu Modrá pyramida	str. 93– 96
Lekce 30	Zablokování karty	str. 97– 99
Lekce 31	Maturitní ples	str. 100– 101
Lekce 32	Novodobé hony na otroky	str. 102– 104
Lekce 33	Strukturovaný profesní životopis	str. 105– 109
Lekce 34	Inzerát z rubriky „Zaměstnání hledají“	str. 109– 111
Lekce 35	Inzerát z rubriky „Práci nabízejí“	str. 111– 113
Lekce 36	Rozhovor s Davidem Jordou	str. 114– 115
Lekce 37	Telefonické centrum pro neslyšící	str. 116– 122
Lekce 38	Jak pečovat o oděvy se značkou „Vlna plus Lycra“	str. 123– 126
Lekce 39	Co dělat se skvrnami	str. 126– 128
Lekce 40	Dopis Modré lince	str. 128– 134
Lekce 41	Výběr jména	str. 134– 136
Lekce 42	Měla mít dvě jména, a nemá žádné	str. 136– 139
Lekce 43	Centrum Paraple	str. 140– 144
Lekce 44	Historie dobývání Měsíce	str. 145– 148
Lekce 45	Objednávka knih	str. 148– 154
Lekce 46	Algarve – Torremolinos	str. 154– 160
Lekce 47	Komunikace mobilem	str. 161– 163
Lekce 48	Televize	str. 163– 165
Lekce 49	Nežijeme na pustém ostrově	str. 166– 168
	Kolegům učitelům	str. 169

Příloha 15 – Ukázka z učebnicového textu: Rozumíme česky, Divus (Macurová a kol., 2003, s. 61)

CVIČENÍ 3

Pracujte podle TEXTU 2. Doplňte ke jménům, co označují (osoby, zvířata, věci apod.).
Napište číslo řádku, kde jste informaci našli.

Příklad:		číslo řádku
Famfrpál	<i>hra</i>	3
Hermiona
Harry Potter
Bradavice
Ron
Nebelvír

TEXT 3

Nový chytač

- 1 „Pottere, **tohle** je Oliver Wood. Woode, našla jsem **vám** chytače.“
- 2 „**To** myslíte vážně, paní profesorko?“
- 3 „Naprostě vážně,“ řekla profesorka McGonagallová břitce. „Ten chlapec **to** má v sobě. V životě jsem nic
- 4 takového neviděla. Opravdu jste seděl na koštěti poprvé, Pottere?“
- 5 Harry mlčky přikyvl. Neměl zdání, oč jde, ale nevypadalo to, že by **ho** chtěli vyloučit, a do nohou jako by se **mu**
- 6 začal vracet cit.
- 7 „Letěl střemhlav 50 stop a pak tu věc chytil do ruky,“ vysvětlovala Woodovi profesorka McGonagallová.
- 8 „A vyvázl bez jediného škrábnutí. To by nedokázal ani Charlie Weasley.“
- 9 Wood se teď tvářil, jako by se mu naráz splnily všechny **jeho** sny.
- 10 „Už jsi někdy viděl hrát Famfrpál, Pottere?“ zeptal se vzrušeně.
- 11 „Wood je kapitán nebelvírského mužstva,“ vysvětlila profesorka McGonagallová.
- 12 „A na chytače má i správnou postavu,“ mínil Wood; obcházel teď kolem Harryho a bedlivě si **ho** prohlížel.
- 13 „Lehký – rychlý – musíme **mu** sehnat pořádné koště, paní profesorko – řekl bych Nimbus Dva tisíce
- 14 nebo Zameták Sedm.“

(Harry Potter a Kámen mudrců)

CVIČENÍ 4

Možná vám rozhovor v TEXTU 3 připadá složitý. Povidají si spolu tři osoby, Harry Potter, Oliver Wood a profesorka McGonagallová. Vše ještě doplňuje vypravěč. Abyste jim lépe rozuměli, podtrhněte různými barvami řeč vypravěče, řeč Harryho Pottera, řeč Olivera Wooda a řeč profesorky McGonagallové.

CVIČENÍ 5

Přečtěte si znovu pozorně TEXT 3. Některá slova jsou zvýrazněná. Vypište je z textu a vysvětlete, co tato slova v tomto textu zastupují.

1. **tohle** = *tento chlapec* 2. **vám** =
-
-
-
-
-
-

Hronová, Štindlová:

Příloha 16 – Ukázka z učebnicového textu: Učíme se (nejen) česky, Jazykové centrum Ulita (Cícha Hronová, Štindlová 2011b, s. 203)

 Jazykové centrum Ulita
Pracovní listy a cvičení
pro učitelé a žáky
českých škol v zahraničí
Ulita, 2011b

• Cvičení 5
Pracuj s internetem.
a) Spoj, co patří k sobě.
b) Napiš, kde to je.

Co to je?		Kde to je?
 Pražský hrad	je	<u>v České republice</u>
 Velká čínská zeď	je
 Koloseum	je
 Eiffelovka	je
 Stonehenge	je
 Socha Svobody	je
 Modrá mešita	je

c) Doplň přídavné jméno.

1. Pražský hrad je česká historická památka.
2. Socha Svobody je historická památka.
3. Modrá mešita je historická památka.
4. Koloseum je historická památka.
5. Stonehenge je historická památka.
6. Eiffelovka je historická památka.
7. Velká čínská zeď je historická památka.

10

203 Lekce 10

Příloha 17 – Ukázka z učebnicového textu: Učíme se (nejen) česky, Jazykové centrum Ulita (Cícha Hronová, Štindlová 2011b, s. 257)

• Cvičení 18

a) Čti novinové články.

The image shows three newspaper clippings. The top clipping is from 'Lidové noviny' with the headline 'Češi, spaste naše Alpy, prosí Rakušané'. A red circle highlights a small article titled 'Zeměřese - mi na Haiti v lednu 2010 bylo velké neštěstí. Zemělo několik set tisíc lidí'. The middle clipping is from 'Hospodářské noviny' with the headline '2011: vláda předloží dva reformní balíky'. A red circle highlights a text block: 'V červnu 2008 byla na Moravě velká povodeň. Povodeň zničila mnoho domů a mostů. Protože byla povodeň, děti měly prázdniny už od 26. června a pomáhaly uklízet.' The bottom clipping is from 'Mladá fronta DNES' with the headline 'peněz je záhadný byt: milion z ciziny'. A red circle highlights a text block: 'Celý příští týden bude mrznout a sněžit. Zítřa napadne asi 20 cm sněhu. Další týden už nebude sněžit, ale bude pořád zataženo.'

b) Doplně, o čem psali v novinách.

1. V Hospodářských novinách psali o _____
2. V Lidových novinách psali o _____
3. V Mladé frontě psali o _____

Příloha 18 – Ukázka z učebnicového textu: Učíme se (nejen) česky, Jazykové centrum Ulita (Cícha Hronová, Štindlová 2011b, obsah)

LEKCE 3

Téma, řečové situace	Gramatika	Slovní zásoba	Sociokulturní kompetence
GR4,5: Kolik je hodin?, Kdy...?, V kolik hodin...? (denní program)	<p>GR1: slovesa -ovat/-at konjugace</p> <p>GR2: podstatná jména 4. pád (l.)</p> <p>GR3: užití slovesa MÍT (x BÝT)</p> <p>GR6,7: spojky (ale, a, nebo, proč - protože)</p> <p>GR8: slovosled (reflexivní se/si)</p>	části dne, dny v týdnu, frekvenční adverbia (vždycky, většinou, někdy, občas...)	

LEKCE 4

Téma, řečové situace	Gramatika	Slovní zásoba	Sociokulturní kompetence
<p>Jak jede...? (metrem, tramvají...)</p> <p>GR3: Odkud...? Kam...? X Kde...?</p> <p>GR5: Jak dlouho trvá cesta...?</p>	<p>GR1: nepravidelná slovesa (číst, psát ...)</p> <p>GR2: slovesa pohybu (jít x jet); Kde? x Jak? - formy 7. pádu (autem, tramvají...)</p> <p>GR4: podstatná jména 2. pád (l.)</p>	dopravní prostředky	<p>GR6: domluva schůzky akceptace / odmítnutí</p> <p><i>Dlouho jsem tě neviděla. Jak se máš. Dobře. Ujde to. Měj se hezky. Máš čas? Bohužel ne. / Těším se v neděli.</i></p>

LEKCE 5

Téma, řečové situace	Gramatika	Slovní zásoba	Sociokulturní kompetence
Co umí, musí, může, nesmí, chce...? opakování Kde? x Kam?	<p>GR1: budoucí čas (adverbia času)</p> <p>GR2: budoucí čas (sloveso být → budu, budeš...; složené futurum)</p> <p>GR3: budoucí čas (slovesa pohybu: jít, jet, letět)</p> <p>GR4: v X na (směrový akuzativ)</p> <p>GR5: modální slovesa (umí, musí, může, smí, chce)</p> <p>GR6: spojka Když...</p> <p>GR7: frázová slovesa (čekat na, dívat se na, těšit se na)</p>	rozšíření slovní zásoby v oblasti denní program, cestování (popis cesty; jak se kam dostaneme)	domluva schůzky opakování frázi (rozšíření rozhovoru)

Krausová a kol.:

Příloha 19 – Ukázka z učebnicového textu: *Český jazyk 6: učebnice pro základní školy a víceletá gymnázia*, Fraus (Krausová a kol., 2012, s. 84)

SKLADBA

3. Souvětí

Opakování

Věta je základní mluvnická jednotka jazykového projevu.

věta jednoduchá → vyjadřuje jednu myšlenku
→ obsahuje zpravidla jedno sloveso v určitém tvaru = jeden přísudek
Např.: *Kniha leží na stole.*

souvětí → vzniká spojením dvou nebo více vět jednoduchých
→ podle počtu sloves v určitém tvaru (přísudků) určujeme počet vět v souvětí.
Např.: *Na stole leží kniha, kterou právě čtu.*

Patří mezi určité slovesné tvary také infinitiv!

1 Určete, zda se jedná o věty jednoduché, nebo o souvětí.

2 Rozlište věty jednoduché a souvětí, u souvětí určete počet vět:

Houpal se na židli a bez dovolení spadl.
Napovídá nepovoleným způsobem.
Posmívá se Lubošovi, že má malé svaly.
Snažil se odemknout zavřené dveře. Když byl přistižen, vymluvil se na to, že ho zajímají tajné chodby.
Svým zpěvem úmyslně ruší hodinu zpěvu.
Běhá po třídě a zvrací židličky.
Snídá pomůcky na výtvarnou výchovu.
Spal při hodině tak tvrdě, že ho neprobudil ani příchod pana ředitele, který strašně dupe a funí.

Jak byste vysvětlili, co znamená výraz *zvrací židličky*?

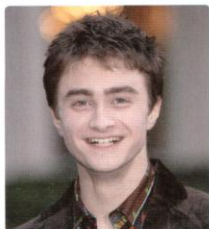
Z Lidových novin 5. 1. 2002, vybráno z žákovských knížek

84

Příloha 20 – Ukázka z učebnicového textu: *Český jazyk 7: učebnice pro základní školy a víceletá gymnázia*, Fraus (Krausová a kol, 2013b, s. 130)

KOMUNIKACE A SLOH

- 5 a) Najděte na internetu potřebné údaje o známých osobnostech:

Daniel Radcliffe

Jaromír Jágr

Pavel Šporcl

- b) Napište stručný životopis jednoho z nich. ▶

- c) Napište životopis některého staršího příslušníka vaší rodiny.

Nápověda:
www.google.com

- 6 a) Pro zpestření se můžete pokusit napsat podobný vtipný životopis, jako napsala Alice Seifertová:

Všude krásně rozkvetlé stromy, na loukách kytičky a já tu ležím v nemocnici, neboť jsem se právě narodil. Že mám maminku, vím už dávno. Jen teď je trochu dál než obvykle. Ale mám i tatínka. To je ten pán, který přišel za maminkou s velkou kyticí růží. Však mě jejich vůně šimrá v nose. A ten tatínek přivedl s sebou ještě nějakého kluka, který se na mě pěkně mračil. Je to prý můj bratříček. Jinak se na mě všichni smějou a já jím a spím a pak zase spím a jím (jen občas mě musí přebalit), abych byl co nejdříve alespoň tak velký jako ten kluk a mohli jsme si spolu hrát. Také budeme spolu hrát fotbal, nebo raději košíkovou? Už se těším, až budu moci chodit na hřiště, a uvidím, co se mi bude nejvíce líbit. Ale určitě budu vyhrávat! Už teď mě pan doktor a mamka chválí, že pěkně rostu. Jen mě mrzí, že ještě neumím mluvit žádným jazykem, abych to mohl všechno vypovědět. Ale já slibuji, že se vše naučím. Zatím už zase usínám v mamčině náručí.

Mimino Daníček

- b) Na fotografiích jsou zvířata, která čekají, až napíšete jejich životopis. Pokuste se odhadnout, jaké jsou jejich osudy. Pište v 1. osobě jednotného čísla. ▶

Vymyslete a doplňte jména zbývajících zvířat.

SLOVNÍ ZÁSoba A VÝZNAM SLOVA

- 3 a) Následující pojmy rozdělte na archaismy, historismy a neologismy.
vesna, leasing, husita, děvečka, disketa, esemeska, lučba, palcát, bradýř, multikino, videorekordér, luna, procesor, robota, skenovat, fax
- b) Najdete mezi slovy tři, která se v současné době poměrně rychle proměňují z neologismů v „historismy“?

3. Významové vztahy mezi slovy

Nově objevený žralok je hybrid.
Důkaz evoluce v přímém přenosu.

Australští vědci informovali o novém žralokovi, který je **hybridem** dvou dosud známých druhů žijících v odlišném prostředí. Podle nich je to důsledek přizpůsobování se **klimatickým** změnám a vědci z univerzity v Queenslandu to označují za evoluční vývoj odehrávající se v přímém přenosu. Studovali 57 jedinců nového druhu, který vznikl spářením australského žraloka černoploutvého žijícího u australských břehů a žraloka černoploutvého z jiných oblastí světových oceánů. „Překvapuje nás, že tohoto hybridního žraloka dosud nikdo neviděl. Jde o **evoluci** v přímém přenosu,“ řekl Jess Morgan z univerzity v Queenslandu. Pozorování jedinci jsou prý silní a dokážou se **reprodukovat**. Při genetických testech vyšlo najevo, že určití žraloci patří danému druhu a přitom mají fyzické vlastnosti druhu jiného. Australský žralok černoploutvý je menší než černoploutví žraloci žijící v jiných vodách. Nedokáže přežít jinde než v tropech. Přitom hybridní jedinci byli nalezeni až ve vzdálenosti 2 000 kilometrů jižně od původního **teritoria**, v mnohem chladnějších vodách.

Při výzkumu se zjistilo, že na některých místech je hybridních jedinců mnoho a že tvoří až pětinu tamní **populace** žraloků. Prozatím ale nic nenasvědčuje tomu, že by kvůli tomu klesaly počty žraloka původního. Žraloci černoploutví jsou poměrně malí, v dospělosti dosahují 150 centimetrů a váží něco přes 20 kilogramů. Po šestnáctiměsíční březosti rodí samice až čtyři mláďata dlouhá zhruba půl metru.

Podle redakčního článku české verze časopisu *National Geographic*, 2012, kráceno

Žralok černoploutvý
(*Carcharhinus melanopterus*)

Významové vztahy mezi slovy:

Synonymie: **synonyma** (slova souznačná) – slova stejného nebo podobného významu

Antonymie: **antonyma** – slova opačného, protikladného významu.

Homonymie: **homonyma** (slova souzvučná) – slova náhodně stejně znějící, která však svým významem spolu nemají nic společného, není mezi nimi žádný významový vztah. Homonyma je nutno odlišit od **mnohoznačných slov**. Mezi jednotlivými variantami mnohoznačného slova existuje vztah – jeden z významů je význam základní

Jak ve SSČ rozlišíte homonymum a mnohoznačné slovo? Může se stát, že některé homonymum má zároveň více významů, že je zároveň slovem mnohoznačným? Prozkoumejte ve SSČ např. na slově *los* nebo *vlna*.

TVAROSLOVÍ

2. Podstatná jména

Skalповaná hora

S elektrickou **energií** je potíž. Každý ji chce a všude je jí potřeba. Jenže ji pořád neumíme uspokojivě skladovat. Buď je jí málo, nebo naopak moc. **Lék** na ztrápené **hlavy energetiků** je přitom tak prostý. Stačí postavit přečerpávací **elektrárnu**.

Umělé obří horské oko a přehrada v údolí, tak vypadá vodní přečerpávací elektrárna Dlouhé Stráně. Obě **nádrže** od sebe dělí přes 500 výškových metrů, to je jako kdybyste na sebe postavili dva pražské žižkovské **vysílače**. Princip je jednoduchý. V noci se levným elektrickým proudem (třeba z Temelína, ten se jen tak odstavit nedá) čerpá **voda** do horní nádrže. Přes den ji pak stačí pustit z **výšky na turbíny**.

Celkový **výkon** díky dvěma ohromným Francisovým turbínám (největším v Evropě) činí až 650 megawattů. To je celá třetina plného výkonu jaderné elektrárny Temelín. Turbíny mohou naběhnout na plný výkon už za sto sekund. Dlouhé Stráně tak brání kolapsům sítě, známým třeba z USA.

Skalповanou a vydlabanou **horu** Mravenečník najdete v samém středu Jeseníků v obci Loučná nad Desnou, místní **části** Kouty nad Desnou.

Podle článku Richarda Cacáka *Technologické zázraky* v časopise *Epocha*

Druhy podstatných jmen

Podstatná jména dělíme podle několika hledisek:

- **podstatná jména konkrétní** – názvy osob, zvířat, věcí; označují to, co můžeme vnímat většinou našich smyslů: *krása, radost, chůze*,
- **podstatná jména abstraktní** – názvy vlastností, dějů, činností, stavů a vztahů; označují to, co smysly vnímat nemůžeme.

Podstatná jména **konkrétní** dělíme na:

- **obecná** – ta, která svým věcným významem charakterizují osobu, zvíře nebo věc obecně (např. *otec, pes, dům*),
- **vlastní** – ta, která označují určitou konkrétní osobu, zvíře nebo věc – jsou jejich jménem (např. *Novák, Alík, Říp*),
– podle významu rozeznáváme vlastní jména osobní, národní, zeměpisná, místní.

Pravopis u odvozenin vlastních jmen, např. *Smetana – Smetanův, smetanovský*.

- 1 a) Přečtěte si úvodní text a najděte na mapě, kde leží Jeseníky a hora Mravenečník.

b) Podstatná jména vyznačená v textu rozdělte na konkrétní a abstraktní:

konkrétní – _____

SKLADBA

Opakujeme si:

věta hlavní – věta, která v souvětí na jiné větě mluvnicky nezávisí

věta vedlejší – je věta závislá na hlavní větě nebo může záviset na jiné vedlejší větě (ta je pak pro ni větou řídící)

věta řídící – věta, na které závisí věta závislá

věta závislá – věta, která v souvětí mluvnicky závisí na jiné větě

- 1 V úvodním textu najděte příklady vět hlavních, vedlejších, řídících a závislých.

- 2 a) Najděte v textu věty hlavní a vedlejší:

Co bychom měli vědět o týrání dětí?

Na světě žije spousta dětí. Většina dětí je veselá, šťastně si hraje a na něco hezkého se těší. Vědí, že se mohou s důvěrou obrátit na své rodiče, kteří pro ně představují bezpečné útočiště. Mezi nimi jsou však i děti, které tak šťastné nejsou. Mají pocit, že je nikdo nemá rád, cítí se opuštěné a připadá jim, že jsou svým rodičům spíše na obtíž. Jsou zvyklé na křik a bití a mívají i modřiny. Když se jim něco nepovede, jsou vyděšené a mají strach, že bude následovat krutý trest, výčitky, nadávky a obviňování. **Tyto děti jsou týrané.**

„Utekl jsem z domova. Už jsem to nemohl vydržet. Naši mě pořád mlátí a často na mě křičí. Křičí i na sebe, hádají se, když táta přijde z hospody opilý. Nejdřív křičí na sebe, pak na mě a nakonec mě vždycky zbijí. Táta mě bije pěstí, máma rukou. Mám strach jít domů, ale nemám kde být... Nevím, co mám dělat...“

Marek, 11 let

www.detskaprava.cz

- b) Najděte několikanásobné větné členy, určete jejich druh a poměry mezi jednotlivými členy.

- c) Vypište základní skladební dvojice z barevně vyznačených vět a určete druhy přísudku.

- 3 Doplněte následující věty hlavní o vhodné věty vedlejší (podle schémat), pak určete, které jsou řídící a závislé:

Uviděla jsem Nikolu, ... 2. VV, 3. VV

1. VV, vzpomněl jsem si, 3. VV

1. VV, 2. VV, rozhodli jsme se, 4. VV

Neříkej mi, 2. VV, a přiznej, 4. VV, 5. VV

- 4 a) Podtrhněte v souvětích věty řídící:

1. Když mám **prázdniny**, chodím **rád** na brigádu. 2. Skleněné obaly by se měly více recyklovat, abychom **lépe** chránili přírodu. 3. Předpokládáme, že se nám úkol podaří splnit a že uspějeme v **soutěži družstev**, do **které** jsme se přihlásili. 4. Nebáli se očekávaného setkání, naopak se na něj těšili, protože se měli konečně poznat osobně. 5. Uchazeč musí předložit **kopii dokladu** o vzdělání, kterého dosáhl, a uvést, na které škole vzdělání získal. 6. **E-mailová** komunikace má mnoho výhod, ale jsou **s ní** spojena i jistá rizika, z nichž největší představují počítačové viry.

KOMUNIKACE A SLOH

Josef Mánes: Venkovský kostelík

Anonym: Kytice

- 6 a) Vyberte si jeden z obrazů a uveďte přídavná jména vhodná k jeho popisu:

- b) Sestavte osnovu popisu.
c) Podle osnovy obraz popište.

- 7 Máte doma nějaký zajímavý obraz nebo obraz, který jste si oblíbili a rádi se na něj díváte?

- a) Zjednodušeně si namalujte obrázek do sešitu tak, abyste nevynechali žádné podstatné znaky.
b) Rozdělte obrázek na popředí, hlavní část a pozadí.
c) Sestavte osnovu popisu.
d) Obrázek popište.

- 8 Figurka

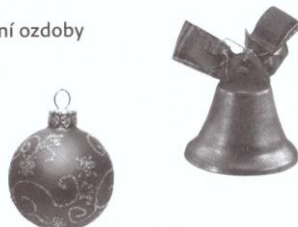
- a) Sestavte osnovu popisu:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

- b) Figurku popište.

- 9 Vánoční ozdoby

- a) Vyjmenujte alespoň šest vhodných sloves, která použijete při popisu ozdoby.
b) Napište seznam materiálu a všech potřebných pomůcek, pokud byste chtěli sami ozdoby vyrábět.
c) Sestavte podrobnou osnovu a popis napište.

OBCENÉ POUČENÍ O JAZYCE
PŘEHLED UČIVA

spisovná čeština – prostředky

- hovorové (*kupuju, oni můžou*)
- knižní (*pomoci, udělavše*)
- neutrální (*dům, pracovat*)

nepisovná čeština

- slang (*kule, bajle, bič*)
- argot (*raky – hodinky*)
- obecná čeština (*vobejvák, flaška, bourák*)
- nářečí (*ogar, zemáky, vošouch*)

Pro běžnou komunikaci se užívá tzv. **běžně mluvený jazyk**, v němž střídáme jazykové prostředky z různých útvarů češtiny. V Čechách se pro běžnou mluvu hodně užívá obecná čeština – **nepisovný útvar, nadnářeční celek** (interdialekt) vzniklý stíráním rozdílů mezi nářečími na území Čech. Od spisovné češtiny se liší výslovností, tvary i v části slovní zásoby. Na Moravě se často v běžné komunikaci více uplatňují nářečí.

Český jazyk se liší také **místně** (geograficky, teritoriálně), a protože se jako každý živý jazyk vyvíjel, liší se i podle vývojového období (historicky).

Útvar národního jazyka, který se užívá k dorozumívání v běžném každodenním styku a který je rozlišen podle míst, nazýváme **místní (teritoriální) nářečí**.

Věnujeme-li vědomě trvalou péči upevňování spisovného jazyka, mluvíme o **jazykové kultuře**. Jazykovou kulturu utváří úroveň jazykového vyjadřování a stálá péče o jeho kvalitu.

Základem péče o spisovný jazyk je teoretické poznání existující normy současného spisovného jazyka. Jazykovou kulturu teoretik jazyka podporuje, avšak ti, kdo spisovným jazykem mluví, ji realizují. Vyspělá úroveň jazykové kultury by měla být základním znakem vysoké všeobecné vzdělanosti.